

II DALIS

Eilėraščio „Naktį sustojusi karieta“
interpretacijos

La berline arrêtée dans la nuit

- ¹ En attendant les clefs
– Il les cherche sans doute
Parmi les vêtements
De Thècle morte il y a trente ans –
- ⁵ Ecoutez, Madame, écoutez le vieux, le sourd murmure
Nocturne de l'allée...
Si petite et si faible, deux fois enveloppée dans mon manteau
Je te porterai à travers les ronces et l'ortie des ruines
jusqu'à la haute et noire porte
Du château.
- ¹⁰ C'est ainsi que l'aieul, jadis, revint
De Vercelli avec la morte.
Quelle maison muette et méfiante et noire
Pour mon enfant!
Vous le savez déjà, Madame, c'est une triste histoire.
- ¹⁵ Ils dorment dispersés dans les pays lointains.
Depuis cent ans
Leur place les attend
Au cœur de la colline.
Avec moi leur race s'éteint.
- ²⁰ O Dame de ces ruines!
Nous allons voir la belle chambre de l'enfance: là,
La profondeur surnaturelle du silence
Est la voix des portraits obscurs.
Ramassé sur ma couche, la nuit
- ²⁵ J'entendais comme au creux d'une armure
Dans le bruit du dégel derrière le mur
Battre leur cœur.

Naktį sustojusi karieta

- ¹ Raktų laukdama, –
Be abejo, jį ieško
Mirusios prieš trisdešimtį metų Teklės
Drabužiuose, –
- ⁵ Pasiklausykit, Ponia, seno ir kurtaus
Naktinio kuždesio alėjoj...
Tokią mažytę ir silpnutę, dukart įsupęs į apsiaustą,
Nunešiu aš tave per gervuogynus ir griuvėsių dilgėles
prie aukštų ir juodų
Pilies durų.
- ¹⁰ Tai šitaip kitados senolis grįžo
Su mirusiaja iš Vercelli.
Koks nebylus, koks nepasitikęs ir juodas
Namas mano kūdikiui!
Jūs jau žinot, Ponia, – tai liūdna istorija.
- ¹⁵ Jie miega išsisklaidę tolimuos kraštuos.
Jau šimtas metų
Laukia jiems skirta vieta
Kalvos širdy.
Su manimi užges jų giminė,
- ²⁰ O šių griuvėsių Ponia!
Mes aplankysim gražųjį vaikystės kambarį: tenai
Antgamtinė tylos gelmė
Kalba pajuodusiųjų portretų balsu.
Susirietęs savo guoly, naktį,
- ²⁵ Aš girdėdavau, tarytum šarvo tuštumoj,
Atodrėkio garsuos už sienos
Jų širdis plakant.

- Pour mon enfant peureux quelle patrie sauvage!
La lanterne s'éteint, la lune s'est voilée,
³⁰ L'effraie appelle ses filles dans le bocage.
En attendant les clefs
Dormez un peu, Madame. – Dors, mon pauvre enfant, dors
Tout pâle, la tête sur mon épaule.
Tu verras comme l'anxieuse forêt
³⁵ Est belle dans ses insomnies de juin, parée
De fleurs, ô mon enfant, comme la fille préférée
De la reine folle.
Enveloppez-vous dans mon manteau de voyage:
La grande neige d'automne fond sur votre visage
⁴⁰ Et vous avez sommeil.
(Dans le rayon de la lanterne elle tourne, tourne avec le vent
Comme dans mes songes d'enfant
La vieille, – vous savez, – la vieille.)
Non, Madame, je n'entends rien.
⁴⁵ Il est fort âgé,
Sa tête est dérangée.
Je gage qu'il est allé boire.
Pour mon enfant craintive une maison si noire!
Tout au fond, tout au fond du pays lithuanien.
⁵⁰ Non, Madame, je n'entends rien.
Maison noire, noire.
Serrures rouillées,
Sarment mort,
Portes verrouillées,
⁵⁵ Volets clos,
Feuilles sur feuilles depuis cent ans dans les allées.
Tous les serviteurs sont morts.
Moi, j'ai perdu la mémoire.
Pour l'enfant confiant une maison si noire!
⁶⁰ Je ne me souviens plus que de l'orangerie
Du trisai eul et du théâtre:
Les petits du hibou y mangeaient dans ma main.
La lune regardait à travers le jasmin.
C'était jadis.
⁶⁵ J'entends un pas au fond de l'allée,
Ombre. Voici Witold avec les clefs.

- Koks laukinis mano kūdikiui baugščiam gimtasis kraštas!
Žibintas gęsta, mėnuo apsitraukė,
³⁰ Pelėda šaukia savo dukteris giraitėn.
Raktų laukdama,
Užmikit truputėlį, Ponia. – Miegok, vargšė mano kūdiki, miegok,
Visa išblyškusi ir galvą padėjusi man ant peties.
Tu pamatysi, kokia graži nerimastinga
³⁵ Gria birželio nemigose, pasipuošus
Gėlėm, o mano kūdiki, tarsi beprotės karalienės
Mylimiausioji dukra.
Išivyniokite į mano kelioninį apsiaustą:
Didžiulės rudens snaigės tirpsta jums ant veido,
⁴⁰ Ir jus jau ima miegas.
(Žibinto spinduly jos sukasi, jos sukasi su vėju,—
Kaip mano kūdikystės sapnuose
Ta senė, – jūs juk žinot, – senė.)
Ne, Ponia, nieko negirdžiu.
⁴⁵ Jis toks nukaršęs
Ir galvoj jam pasimaišę:
Lažinuos, kad jis nuėjo išsigerti.
Mano kūdikiui baugščiam toks juodas namas!
Pačioj giliausioj Lietuvos gelmėj.
⁵⁰ Ne, Ponia, nieko negirdžiu.
Namas tamsus, tamsus.
Užraktai surūdiję,
Vynuogienojai nudžiūvę,
Durys užsklęstos,
⁵⁵ Langinės uždarytos;
Alėjose jau šimtmetis ant lapų lapai.
Išmirė visi tarnai.
Aš pats nebeturiu nė atminties.
Tokiam pasitikinčiam kūdikiui toks juodas namas!
⁶⁰ Tebeatsimenu tik prosenelio šiltnamį
Ir jo teatrą:
Ten pelėdžiukai lesė man iš rankos.
Mėnulis žvelgė pro jazminus.
Tai buvo kitados.
⁶⁵ Alėjos gilumoj girdžiu žingsnius.
Šešėlis. Štai ir Vytautas su raktais.